

PROFIEL VAN HET KATWIJKS MUSEUM

Op 1 januari 1966 is de vereniging Genootschap 'Oud Katwijk' opgericht. De vereniging stelt zich ten doel de belangstelling te bevorderen voor en de bestudering van de geschiedenis en de folklore van Katwijk en alles wat daar mee verband houdt. De vereniging tracht dit doel te bereiken door eigen werkzaamheid van de leden en het aankopen, instandhouden en tentoonstellen van (kunst)voorwerpen die op de geschiedenis en de folklore van Katwijk betrekking hebben. Deze activiteiten hebben geleid tot de vorming van een grote collectie, die in het Katwijks Museum wordt getoond. De collectie in Het Katwijks Museum wordt geëxploiteerd door de Stichting Katwijks Museum die werd opgericht nadat de museumfunctie zich steeds meer ging ontwikkelen.

Het genootschap heeft de traditie voortgezet van de voormalige Oudheidskamer waarvan de wortels teruggaan naar de dertiger jaren van de vorige eeuw. Daarbij lag de nadruk op de stijlkamers, de klederdrachten en de visserij. Vanaf die tijd is door het genootschap een kunstcollectie opgebouwd bestaande uit schilderijen en tekeningen van kunstenaars die met name rond het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw in Katwijk werkten. Katwijk oefende in die jaren op kunstenaars vanuit de gehele wereld de nodige aantrekkingskracht uit. Zij hebben Katwijk als kunstenaarskolonie op de kaart gezet. Het tot aan de Eerste Wereldoorlog nog met bomschuiten op het strand uitgeoefende visserijbedrijf was daarbij de grote trekker. De tentoonstellingen die het museum jaarlijks organiseert, hebben veelal de bedrijvigheid rond de bomschuiten op het strand en de daarbij betrokken mensen rond de vorige eeuwwisseling als thema. Het Katwijks Museum heeft met zijn collectie en variatie in de presentatie faam in de Nederlandse museumwereld weten te verwerven.

De organisatie van het museum bestaat bijna volledig uit vrijwilligers. Daarmee neemt het Katwijks Museum, gerelateerd aan aard en omvang van de activiteiten een bijzondere plaats in binnen de Nederlandse museumwereld. Formeel hebben de beide betrokken rechtspersonen ieder een eigen bestuur en een Raad van Toezicht. In de praktijk vormen beide colleges echter ieder vanuit hun specifieke taakstelling een personele unie. Het vrijwilligersbestand schommelt rond honderdtachtig personen die zich met groot enthousiasme voor een breed spectrum van aandachtsgebieden inzetten.

Het Katwijks Museum is een officieel geregistreerd museum. Het werd in 2002 onderscheiden met de Gerard Eversprijs van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea. Het genootschap en de stichting hebben de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

VERSLAG VAN HET BESTUUR 2015

Het jaarverslag bestaat uit het profiel van het museum met daarin de doelstelling en de belangrijkste karakteristieken, het bestuursverslag en de jaarrekeningen van de vereniging Genootschap 'Oud Katwijk' en de Stichting Katwijks Museum. Het bestuursverslag vermeldt de gang van zaken en het gevoerde beleid gedurende het verslagjaar. Het bestuur legt daarmee verantwoording af over de uitvoering van het beleid en het daaraan verbonden financieel beheer. Wie zijn die belanghebbenden? Voor het Katwijks Museum zijn dat in de eerste plaats de leden van het Genootschap 'Oud Katwijk'. Voorts zijn te noemen het gemeentebestuur als belangrijkste subsidieverstrekker, banken en anderen waarvoor inzicht in het reilen en zeilen van het museum van belang kan zijn. Het volledige jaarverslag ligt voor een ieder ter inzage op de leestafel in de Blommerszaal. Bovendien worden de leden geïnformeerd door een beknopt jaaroverzicht in het Ledenblad op te nemen.

Dit bestuursverslag begint met twee bijzondere activiteiten van dit jaar, EuroArt en Kunst in Katwijk. Daarna zijn de kernfuncties besproken zoals die door het Katwijks Museum worden uitgeoefend. Deze zijn in twee groepen te onderscheiden, namelijk de verzamelende en ordenende functie enerzijds en de presenterende en educatieve functie anderzijds. Vervolgens krijgen de ondersteunende functies de aandacht zoals bestuur, vrijwilligers, organisatie en huisvesting. Een afzonderlijk hoofdstuk is gewijd aan Financiën, ICT en de risicoanalyse. Afgesloten is met de toekomstvisie.

1. EUROART EN KUNST IN KATWIJK

Ieder museumjaar heeft een eigen karakteristiek. Zouden wij het jaar 2015 van een dergelijk kenmerk willen voorzien dan is bepalend het gebeuren rond de op 17, 18 en 19 september in Katwijk gehouden jaarvergadering van EuroArt. Deze vereniging van vroegere kunstkolonies in Europa organiseert een dergelijke bijeenkomst op wisselende plaatsen. Regelmatig was het genootschap als lid benaderd om de organisatie van een jaarvergadering op zich te nemen, maar steeds weer kon aan dit verzoek niet worden voldaan vanwege de werkdruk die dat op de eigen organisatie zou leggen. Sinds enige jaren zijn echter ook de gemeente Katwijk en de Kunstvereniging Katwijk lid van EuroArt. De gemeente bood dit jaar gastvrijheid om in het gemeentehuis de jaarvergadering mogelijk te maken. Naast de vergaderfaciliteiten bood de gemeente ook financiële ondersteuning onder voorwaarde dat er profijt zou zijn voor de burgers. In het museum stond de tentoonstelling 'Grenzeloos Schilderachtig' in het middelpunt van de belangstelling waarbij kunst uit Katwijk en een vijftal (voormalige) kunstkolonies uit andere landen werd getoond.

De jaarvergadering van EuroArt en bijbehorende evenementen was gedeeltelijk ingepast in het grote, gemeentelijke, project 'Kunst in Katwijk'. Onder die naam werd het verhaal van Katwijk als voormalig kunstenaarsdorp onder de aandacht van het publiek gebracht. Het bestaan daarvan aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw was langzamerhand in de vergetelheid geraakt. Het museum participeerde in het project door alle activiteiten rond de jaarvergadering in te passen in de vijf maanden durende manifestatie. 'Kunst in Katwijk' begon op 26 juni met het jaarlijks door het DunaAtelier

georganiseerde schilderfestival 'Katwijk en Plein Air, schilderen aan zee'. Als een van de eerste evenementen van het museum werd op 4 juli de tentoonstelling 'Grenzeloos schilderachtig' door Pierre Bedouelle geopend, de secretaris-generaal van de European Federation of Arts Colonies (EuroArt). Vanwege het internationale karakter was voor de jaarvergadering als voertaal voor het Engels gekozen. Gelijktijdig met de tentoonstelling vond in het kader van Kunst in Katwijk een reeks culturele evenementen plaats waarvan de expositie een onderdeel was.

Als onderdeel van de activiteiten van het genootschap hield de klederdrachtgroep een geslaagde visafslag in 'oude stijl' op en rond de KW 88. Een hoogtepunt was de onthulling van vijf panelen langs het wandelpad aan de zeezijde van de zeereep aan de Boulevard. Deze panelen bevatten reproducties van schilderijen die een eeuw geleden zijn gemaakt. Van de kunstenaars Jan Toorop, Hans von Bartels, B.J. Blommers, J.H. Wijsmuller en Edgar Farasyn is elk een werk gekozen voor deze permanente tentoonstelling. Voorts brachten leden van de muziekschool in september en oktober concerten in het museum ten gehore. Deze concerten waren succesvol en zijn zeker voor herhaling vatbaar.

2. VERZAMELEN, ORDENEN EN BEWAREN

Verzamelen is vanuit historisch perspectief gezien als de primaire kernactiviteit van een museum aan te merken. Deze kernactiviteit leidt tot de vorming van een collectie. Museumvorming begon in de achttiende eeuw en concretiseerde zich door het bijeen brengen van verzamelingen uit de collecties van kerkinstellingen en wereldlijke autoriteiten. In Nederland is in 1798 de start van het Teylers Museum in Haarlem het begin van de museumgeschiedenis. Reeds snel werd de noodzaak van specialisatie ingezien en richtten de musea zich op specifieke aandachtsgebieden. Voor het Katwijkse Museum is dat de Katwijkse folklore. De collectie van het Katwijkse Museum bestaat uit een min of meer statisch deel dat voornamelijk gericht is op het wonen, de klederdracht en de visserij in vroeger eeuwen en een meer dynamisch deel dat betrekking heeft op de kunstcollectie waaruit mede de wisseltentoonstellingen worden samengesteld. In het verlengde van het verzamelen liggen de kernfuncties ordenen en bewaren. Een duidelijk grensgebied is niet altijd gemakkelijk te onderkennen. Verzamelen zonder ordening leidt tot chaos waardoor de bewaarfunctie niet tot zijn recht kan komen. In het vervolg van dit hoofdstuk bespreken wij de activiteiten en werkgroepen die zich met deze kernactiviteiten bezig houden.

2.1 De kunstcollectie

Twee belangrijke projecten hebben thans de aandacht. Dat zijn de preventieve conservering van de collectie en de toegankelijkheid van al datgene wat in de loop der jaren is verzameld. Preventie omvat restauratie van daarvoor in aanmerking komende kunstwerken en het zorgdragen voor een goede klimaatbeheersing in het gebouw. Ook de zorg voor een brandveilig depot is van groot belang. Bij toegankelijkheid gaat het om een goede systematische registratie van de kunstwerken, waarbij digitalisering een belangrijke rol speelt.

Met een zekere regelmaat worden door aankoop, schenkingen of in bruikleen permanent of tijdelijk verkregen schilderijen, prenten en andere kunstwerken aan de collectie toegevoegd. Aankopen komen veelal via veilingen en de kunsthandel tot stand. Een actieve rol spelen de

leden van de kunstcommissie die het aanbod op de markt nauwlettend volgen. In de loop der jaren is daardoor een omvangrijke collectie ontstaan. Ook in het afgelopen jaar zijn, daarbij mede gesteund door bijdragen van de Stichting Sponsorgelden Katwijks Museum en derden, diverse kunstwerken verworven.

Een belangrijke aanwinst in het verslagjaar was de aankoop van een groot schilderij van Paul Hermanus, een bekende Belgische schilder die aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw in de Ardennen en aan de Vlaamse kust werkte. Regelmatig kwam hij ook naar Katwijk. Met name de Oude Kerk met de bedrijvigheid daaromheen heeft hij diverse malen op het doek vastgelegd.

Een interessante aankoop was de olieverf op paneel 'Gezicht op Katwijk met talrijke figuren op het strand' van de zeventiende eeuwse schilder Thomas Heeremans. Voorts werd aangekocht de door Willy Sluiter gemaakte tekening 'W.A. Wassenaar in politie-uniform'.

De heer Van Duivenvoorde van de voormalige galerie 'De Witte Duif' schonk drie tekeningen met als titel 'Schuiten op de helling' van een onbekende kunstenaar, de tekening 'Dover' van Henk Dekker, drie schetsen op één vel van een onbekende kunstenaar, een ets van Bas Haasnoot 'Oude Kerk Katwijk', een ets en aquatint van D.J. van Catwijck 'Bomschuiten op het strand' en de gravures 'Ars Brittanica' en 'Huis 't Sand'. Een particulier schonk de ets 'Wachtende vissers op het strand' van Andreas Achenbach. Greet Haasnoot schonk een door haar vader Bas gemaakte ets 'Louwestraat'.

2.2 Ordening door digitalisering

Vanwege haar arbeidsintensiteit en massaliteit leent de registratie als element van de ordening zich door aard en omvang uitstekend voor de toepassing van automatisering. Massaliteit vraagt namelijk om een procesmatige aanpak. Het museum beschikt voor dit doel over de database The Museum System (TMS) waarin alle documenten en andere informatiedragers over kunstvoorwerpen digitaal worden opgeslagen. Digitaliseren door professionals is een kostbaar proces, zodat uitsluitend vrijwilligers worden ingeschakeld. Professionals komen aan bod indien zich bijzondere problemen voordoen. Het Katwijks Museum is in staat dit werk op professionele wijze door vrijwilligers te laten uitvoeren. Daarmee worden jaarlijks aanzienlijke bedragen bespaard.

2.3 Het kledingdepot

Dit depot herbergt de kledingstukken die een beeld geven van de ontwikkeling van de klederdracht en bijbehorende kleding sinds het einde van de negentiende eeuw. De collectie heeft in feite een statisch karakter. Slechts bij zeer grote uitzondering worden kledingstukken wel eens uitgeleend. Onderhanden is de digitalisering van de registratie van het kledingbestand.

2.4 De foto's en archieven

Naarmate de tijd voortschrijdt worden verzamelingen van oude foto's steeds unieker. Door de tand des tijds en als gevolg van bewuste vernietiging gaan verzamelingen verloren. Het museum acht zich daarom moreel verplicht zijn inmiddels omvangrijke collectie op

zorgvuldige wijze voor het nageslacht te bewaren. Sprake is inmiddels van een bestand van meer dan veertigduizend afbeeldingen die uitsluitend door digitalisering systematisch toegankelijk zijn. Aan verzoeken om exemplaren uit de collectie ter beschikking te stellen, wordt uitsluitend na zorgvuldig overleg voldaan.

In februari werd het Kustwerk Katwijk opgeleverd. Met de aanleg van een 'Dijk in Duin' en een parkeergarage tussen de Boulevard en deze dijk werd een zeer bijzondere vorm van kustverdediging tot stand gebracht. Dit bijzondere project kreeg niet alleen in Nederland, maar ook internationaal veel aandacht. Tijdens de opening werd het genootschap in staat gesteld foto's van specifieke perioden sinds het einde van de negentiende eeuw te tonen. De oudste foto's toonden de bomschuiten op het strand en de Boulevard, de jongste liet de Boulevard zien voor, tijdens en na het kustwerk. Ook de Tweede Wereldoorlog met afbraak en bunkerbouw werd niet vergeten.

Voorts werd medewerking verleend aan een fototentoonstelling over de vier kernen van de gemeente die gedurende de maand september in het gemeentehuis waren te zien. Zij hadden met name betrekking op de periode rond 1900. De foto's kwamen voornamelijk uit de kelder van het gemeentehuis, maar waar nodig werden de leemtes opgevuld met foto's uit de collectie van het museum. Trudo Bosch en Jan van Beelen verleenden medewerking.

In de loop der jaren is een aantal archieven van bedrijven en andere organisaties ontvangen. Voorbeelden hiervan zijn het archief van o.m. de Redersvereniging Vuurbaak, de Katwijkse VVV, rederijen en het Rotterdamsch Zeehospitium. Onlangs is het archief van Station Katwijk van de Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij (KNRM) van de heer Nico Taat overgenomen. Deze was jarenlang bestuurslid bij de reddingmaatschappij. In het museum zal dit archief ontsloten gaan worden. Dit houdt in dat in de toekomst belangstellenden inzage kunnen krijgen in dit archief.

2.5 Maritiem

Maritiem is in feite een in stilte werkende groep die gestaag doorwerkt met het verzamelen van informatie over de huidige en voormalige Katwijkse vissersvloot. In de loop der jaren is een schat aan informatie verzameld en geordend. Het fenomeen doet zich thans voor dat steeds meer afstammelingen van Katwijkse vissers bezig zijn met het verzamelen van informatie over hun voorgelacht. Velen hebben inmiddels de weg naar de werkgroep Maritiem van het Katwijks Museum als informatiebron ontdekt. Een stijgend aantal aanvragen is thans waarneembaar.

Het zijn niet alleen de schepen die de belangstelling van de groep genieten, maar ook de mens krijgt de aandacht. Zo is een verzameling monsterboekjes opgebouwd die nog steeds verder wordt uitgebreid. Medewerking is verleend aan het verzamelen van de namen van vissers die tijdens de Eerste Wereldoorlog door ontploffende zeemijnen of torpedo's om het leven zijn gekomen. De verkregen informatie is opgenomen in het boek 'De Zee Geeft' dat tijdens de opening van de visserijweek op 23 juni 2015 in de publiciteit werd gebracht. Deze informatie is ook gebruikt bij een DNA-onderzoek dat door een werkgroep van de Haagse politie is uitgevoerd. Getracht wordt stoffelijke overschotten van aangespoelde zeelieden te matchen met eventuele nabestaanden. Van ongeveer honderd personen zijn de feiten verzameld. Het onderzoek heeft nog niet tot resultaten geleid.

Het museum kwam afgelopen jaar in het bezit van een dia-collectie afkomstig uit de nalatenschap van Ds. H. Zethof uit Kockengen. Deze dominee heeft jarenlang dia-presentaties gegeven over het leven en werken aan boord van een vissersschip.

2.6 De modelbouwers

Beneden in de kelder aan het eind van een lange gang huizen de modelbouwers. De ruimte ademt bedrijvigheid maar uit tegelijkertijd ook een zekere rust. Modelbouw vraagt nu eenmaal concentratie. Bij een bezoek deze winter werd hard gewerkt aan een walvisjager van de Willem Barendz, het schip dat vergezeld door een aantal jagers na WOII op de walvisvangst in de antarctische wateren ging. De bouw vordert gestaag, maar met de voltooiing zullen nog wel enkele jaren gemoeid zijn. Behalve aan dit model waren nog enkele modellen van bomschuiten onderhanden. Deze hadden als het ware een hellingbeurt want de werkzaamheden werden bepaald door restauratie. Dat het aandachtsgebied van de modelbouwers verder reikt dan schepen, blijkt uit een onderhanden project dat betrekking heeft op de waterbeheersing van het achterland. Ten tijde van het beleg van Leiden was een project in de zee reep klaar gekomen dat het mogelijk moest maken vanuit het Mallegat overtollig water via een buizenstelsel in de Noordzee te lozen. Door de oorlogsomstandigheden in die tijd is deze 'sluis' nooit meer onderhouden en onder het zand verdwenen. Het model zal een plaats in het museum krijgen.

2.7 Katwijk aan den Rijn

Ten opzichte van vorig jaar heeft de expositiezaal een belangrijke ontwikkeling doorgemaakt. Rond de afgelopen jaarwisseling is de kunstenares Marleen Dijkdrent met foto's in de hand, vele dagen bezig geweest om de sfeer van de Zanderij uit de zeventiger jaren van de vorige eeuw jaren weer te geven. Over twee wanden heeft zij een prachtig panorama gecreëerd dat een heel goed beeld geeft van het gebied zoals dat er uitzag voordat het in een woonwijk veranderde. Het reeds in een eerder stadium geplaatste schaftkeetje met bijbehorende tuinbouwattributen komt daardoor uitstekend tot zijn recht. Op veel kavels kon men vroeger zo'n keetje vinden waarin de eigenaar zijn spullen kon opbergen en kon schuilen voor de regen.

In de afgelopen periode is het aanzien in de vitrine van de Rijnstraat duidelijk veranderd. De verzameling autobussen die tijdelijk ter opvulling in de vitrine stonden, zijn weer terug naar de eigenaar. De werkgroep is ondertussen nog steeds druk aan het werk om de open plekken op te vullen. Provisorisch is een trambaan in de Rijnstraat aangelegd en enkele loggers liggen geduldig voor de (nog te bouwen) brug op doorvaart te wachten.

In het najaar zijn van de modelbouw van de Rijnstraat filmopnamen gemaakt. Het drie minuten durende filmpje met begeleidend commentaar van Gerco van Beelen is op de site 'Alles over Katwijk' met als titel: 'De Geheimen van het Katwijks Museum' geplaatst.

2.8 De bibliotheek

Een bijzondere verkrijging van het afgelopen jaar was een boekje met het toneelstuk 'Op Hoop Van Zegen' van Herman Heijermans. Deze zeer sociaal bewogen toneelschrijver was tijdens zijn verblijf in Scheveningen en Katwijk onder de indruk gekomen van de zware omstandigheden waaronder de vissers hun werk moesten doen. Hij woonde enkele jaren in Katwijk en was bevriend met de daar tevens woonachtige Jan Toorop. Het in 1901 geschreven toneelstuk met als ondertitel 'Spel van de Zee', zou dan ook in Katwijk zijn te situeren. In de decennia voorafgaande aan de Tweede Wereldoorlog, kreeg de arbeidsbeweging steeds meer vaste voet aan de grond. Niet voor niets is het vergeelde boekje dan ook een exemplaar van de tiende druk uit 1938, een aantal drukken dat in onze tijd voor een toneelstuk onbereikbaar zou zijn. Het is een aanwinst voor de bibliotheek.

2.9 Genealogie

De werkgroep Genealogie ontving tegen het einde van het jaar het droevige bericht dat hun medelid Henk van der Does was overleden. Henk was een zeer betrokken lid die voor velen een vraagbaak over familiestambomen was. Vragen werden door hem in feite altijd ter plekke beantwoord na raadpleging van zijn onafscheidelijke laptop. Wij zullen hem missen. Voor de genealogie bestaat tegenwoordig veel belangstelling. Veel families willen weten hoe hun voorgeslacht is samengesteld. Dat blijkt ook wel uit het grote aantal bezoekers van de website van de werkgroep. Sinds mei 2014 staan de stambomen op een website van de werkgroep en sindsdien is deze meer dan 27.000 keer bezocht.

3. PRESENTEREN, EXPOSEREN EN EDUCATIE

Waren de musea aanvankelijk intern gericht waarbij de conserverende functie de belangrijkste was, na de Tweede Wereldoorlog werd de presentatiefunctie belangrijk uitgebouwd. Op alle mogelijke manieren wordt getracht een zo breed mogelijk publiek binnen de museummuren te halen. Tentoonstellingen vormen daarbij een belangrijk middel. Educatie krijgt in dat kader ook veel aandacht. Het Katwijkse Museum beschouwt het als zijn taak mede door educatie aan kennisoverdracht te doen. Ook de klederdrachtgroep ziet het als haar taak door presentaties elders in dorp, regio en land presentaties te geven.

3.1 De tentoonstellingscommissie

Voor de tentoonstellingscommissie was 2015 een druk jaar. Drie grote tentoonstellingen werden georganiseerd en een kleine werd en passant tussengeschoven. Met name de tentoonstelling in het kader van EuroArt betekende een grote krachtinspanning. Het opzetten van een aansprekende tentoonstelling betekent namelijk een zoektocht naar geschikte kunstwerken, het regelen van vervoer en het verzekeren van in bruikleen verkregen kunstwerken. Vervolgens moeten de kunstwerken op een verantwoorde wijze gepresenteerd worden. Als sluitstuk volgt het afbreken van de expositie en het retourneren van de kunstwerken. Al met al een omvangrijke klus die steeds weer met enthousiasme door de leden van de tentoonstellingscommissie wordt uitgevoerd.

Aan het begin van het jaar liep de op 7 oktober 2014 gestarte tentoonstelling 'Katwijk, steeds verder van huis' nog door. Deze tentoonstelling die de ontwikkeling van de visserij vanaf 1960 tot heden in beeld bracht, was nog tot 28 februari van dit jaar te bekijken.

Vanaf 17 maart was de tentoonstelling 'In het licht van de Egmondse school' voor het publiek toegankelijk nadat deze op vrijdag 13 maart door de heer Dr. Peter J.H. van der Berg was geopend. De tentoonstelling gaf een overzicht van schilderijen van een groep kunstenaars die tussen 1884 en 1905 in Egmond werkzaam waren. De Amerikaanse kunstenaars George Hitchcock en Gari Melchers waren de centrale figuren in dit kunstenaarsdorp. Zij organiseerden in het dorp een 'Art Summer School' die vooral Engelse en Amerikaanse dames trok. Een opmerkelijke parallel is te trekken tussen Egmond en Katwijk. Beide dorpen waren in die periode als kunstenaarskolonie te karakteriseren, maar namen in dat opzicht in de jaren voorafgaande aan de Eerste Wereldoorlog in betekenis af. Te zien was authentiek beeldmateriaal van Egmond in die jaren. De tentoonstelling was tot 20 juni 2015 te bezichtigen.

Op 4 juli opende de heer Pierre Bedouelle de tentoonstelling 'Grenzeloos schilderachtig' ('Boundlessly Picturesque'). Pierre was de Secretary General of the European Federation of Artists Colonies, kort gezegd EuroArt. Deze organisatie hield in september haar jaarvergadering in Katwijk. De tentoonstelling omvatte een ruime selectie van schilderijen die tussen 1873 en 1914 in Katwijk en vijf andere Europese, aan zee gelegen kunstenaarsdorpen waren gemaakt. Dat waren het Engelse Newlyn, het Franse Berck sur Mer, het Belgische Knokke-Heist, het Deense Skagen en het Duitse Ahrenshoop. Weliswaar gescheiden door landsgrenzen hadden deze vissersdorpen toch veel met elkaar gemeen. Ze waren omgeven door een ongerept kustlandschap, de bevolking was nog vaak in klederdracht gekleed. Overal was de bedrijvigheid op het strand van vertrekkende en weer aanlandende vissersschuiten te zien en niet te vergeten de visafslag. De tentoonstelling sloot af met een overzicht van hedendaagse 'en plein air' geschilderde kunstwerken uit het Katwijk van honderd jaar later. De tentoonstelling liep tot en met 7 november. Het succes van deze expositie is af te leiden uit het feit dat op de laatste dag de tienduizendste bezoeker van de tentoonstelling met enig ceremonieel kon worden begroet.

De volgende tentoonstelling had een lokaal karakter. Deze stond in het teken van Bas Haasnoot, de Katwijkse 'Jutter Kunstenaar'. Onder die titel werd de tentoonstelling gepresenteerd. Het werk van Bas is zeer gevarieerd in onderwerpen en techniek. Gedurende de vijftig jaar die hij als kunstenaar heeft gewerkt, maakte hij etsen met bomschuiten tot monoprints, materieschilderijen, zelf geschept papier, objecten en bootjes gemaakt van gejut strandhout. Met name met zijn latere schilderijen sloeg hij met ongewoon dikke verfstructuren en het verwerken van houtresten, flessendoppen en schelpen nieuwe wegen in. Bas werd in 1929 geboren en woonde zijn gehele leven in Katwijk. Hij overleed in 2013. De tentoonstelling werd geopend door Jean Decoster, een kunstenaar die als docent aan een Belgische opleiding is verbonden. Annelies Bakker, kleindochter van Bas, vertelde over de contacten met haar grootvader. De opening werd muzikaal omlijst door de MeerMinnen, een koortje waartoe dochter Greet behoorde. Door een enthousiaste groep vrienden en vriendinnen was een bijzonder boekwerk samengesteld dat vanuit een vijftal invalshoeken een beeld gaf van leven en werk van Bas. De tentoonstelling was te bezichtigen tot en met 6 februari 2016.

Parallel aan de tentoonstelling over het werk van Bas Haasnoot was een nieuwe presentatie van visserstruien te bezichtigen. Stella Ruhe die ook de eerste tentoonstelling van visserstruien in 2013 had georganiseerd, had sindsdien weer een groot aantal visserstruien weten te lokaliseren. Tezamen met een deel van de in dat jaar getoonde truien, leidde dit tot een expositie van 125 truien. Ter gelegenheid van dit gebeuren bracht zij een vervolgdeel op haar eerste boek Visserstruien uit. De tentoonstelling was van 28 november t/m 30 april 2016 te bezichtigen.

Al met al was het met een bezoekersaantal van 20.163 een expositiejaar waarop met tevredenheid teruggekeken mag worden. Slechts twee andere jaren ontvingen een hoger bezoekersaantal. Hulde voor de creativiteit van de tentoonstellingscommissie.

3.2 Klederdrachtgroep

Terugkijkend op een afgelopen jaar is te constateren dat de klederdrachtgroep grotendeels een jaarlijks terugkerend programma afwerkt. Te noemen zijn de Spakenburgse Dagen, de optocht en klederdrachtshow in Schagen, de Botterdagen in Huizen, Eijbertjesdag in Nunspeet. Bijzondere evenementen waaraan de groep medewerking verleende waren de opening van de parkeergarage in de zeeoep,

De herdenking van de omgekomen vissers en de kranslegging bij het monument bij Savoy werd dit jaar voor de tiende keer gehouden. Vanwege het tienjarig bestaan van het monument werd een speciale bijeenkomst in De Oude Kerk gehouden waaraan de groep eveneens deelnam. Een aantal leden is steeds aanwezig bij de zomeravondzang in De Oude Kerk.

De boetsters en garnalenpellers waren aanwezig bij het korenfestival ter gelegenheid van de visserijweek. Ook ter gelegenheid van Open Monumentendag aanwezig op het Andreashofje waren zij aanwezig.

Een smaakmakend evenement was een bij de KW 88 georganiseerde ouderwetse visverkoop die de afslag van 100 jaar geleden zo getrouw mogelijk in beeld bracht. Deze werd gehouden ter afsluiting van de laatste toeristenmarkt van dit seizoen. Om de handeling een zo realistisch mogelijk karakter te geven, was bij de bomschuit zand gestrooid om een stukje strand aan te leggen. Veel leden in klederdracht liepen achter de klinker (omroeper) aan naar de Vuurbaak. Na het geven van enige uitleg over de gang van zaken begon de afslag. Wat van de vis over was, kregen evenals in vroeger tijden de 'meeuwtjes'. Dat waren in die tijd de minder bedeedden.

3.3 De suppoosten

Vorig jaar maakten wij reeds melding van de museumcheck die de ANWB en de Museumvereniging gezamenlijk uitvoerden. De check richtte zich op de toetsing van de gastvrijheid en toegankelijkheid van het museum. De uitkomsten waren gebaseerd op het oordeel van ongeveer 2000 bezoekers die een twintigtal musea moesten toetsen waaronder het Katwijkse Museum. Uiteindelijk bleek dat het Katwijkse Museum zeer hoog heeft gescoord. De toegankelijkheid werd gewaardeerd met het cijfer 8, terwijl ons museum met het cijfer

9,1 voor gastvrijheid als hoogste score uit de bus kwam. De uitkomsten van de check werden door directeur Frits van Bruggen van de ANWB persoonlijk gepresenteerd.

De mooie uitslag van het onderzoek kwam tot stand dank zij de activiteiten van de 51 suppoosten die zich afgelopen jaar voor het museum hebben ingezet. Daaronder zijn tevens de 6 suppoosten begrepen die op de Vuurbaak dienst doen. Deze diensten vinden van maandag t/m zaterdag plaats en worden in goed overleg onderling geregeld.

De vuurtoren is door 3946 personen bezocht. Zoals gebruikelijk waren de drukste dagen de Open Monumentendag en de dag van de reddingdemonstraties. De laatste jaren ontstond veel overlast van uitrustende vogels. Door het spannen van lijnen is afgelopen jaar de overlast sterk verminderd.

Lange tijd was Cees Barnhoorn de sturende kracht van de suppoosten. Door omstandigheden moest hij helaas zijn taak als commissievoorzitter beëindigen. Hij is inmiddels opgevolgd door Leo Roosjen.

Voorafgaande aan de opening van een nieuwe expositie zijn instructieavonden georganiseerd. Begonnen is aan een suppoostenhandleiding, die een aantal keren is uitgeprobeerd en op basis van de daarbij opgedane bevindingen is aangepast.

3.4 Andere activiteiten en evenementen

Dat het museum een belangrijke plaats in de Katwijkse samenleving inneemt, blijkt uit de volgende opsomming van activiteiten:

- Filmavonden met de visserij uit de periode van 1960 als onderwerp;
- Kantklosmiddagen, georganiseerd door Kantklosgroep Rijnland;
- Een lezing over de schrijfster van Katwijkse afkomst Mia Bruijn-Ouwehand;
- Tijdens de Open Bunkerdag op 6 juni 2015 werd de film 'Stormgetij' van Dick Kruijt in het museum getoond. Daarin werd een beeld gegeven van de bouw van de bunkers aan de Boulevard en de invloed die de bouw op de woonomgeving heeft gehad.
- Aan negen toeristenmarkten werd met een kraam voor het museum meegedaan. De grootste omzet aan de kraam werd gegenereerd met de verkoop van zeekaken.
- Op 12 september werden de Open Monumentendag met als thema 'Kunst in Katwijk' en de 12^e Culturele Dag in het museum gehouden. Het museum werd op die dag bezocht door 1253 bezoekers. De Vuurbaak werd door 768 bezoekers beklommen.
- De Taxatiedag op 26 september werd dit jaar in samenwerking met het 'Venduehuis der Notarissen' uit Den Haag gehouden.

3.5 Educatie

Ook in het afgelopen jaar bestond weer grote belangstelling voor het programma dat de educatiecommissie wist aan te bieden. Voor kinderen in de leeftijd van de basisschool werden weer onder het motto 'Kijken, beleven. DOEN' diverse creatieve activiteiten georganiseerd. Het patroon was steeds het inhaken op een tentoonstelling of een gebeurtenis die in het museum plaats vond. In totaal zijn in 2015 tien activiteiten

georganiseerd die wisselend door ingehuurde professionals of door de vrijwilligers zijn verzorgd. Zo werd een workshop 'Vissenspektakel' voor het hele gezin georganiseerd waaraan een speurtocht door het gehele museum vooraf ging. Een themaachtend 'Avontuur op Zee' bestond uit een zoektocht naar oude en nieuwe schepen die enigerlei wijze in het museum afgebeeld werden waarna onder leiding van Mirjam Ouwehand deze in strips werden verwerkt. Dezelfde opzet had de workshop 'Schilderen' waarbij de kinderen eerst door te kijken en te tekenen inspiratie opdeden in het museum voor een eigen schilderij. Een andere workshop had 'Vilten' als onderwerp. Geïnspireerd door een verhaal over zee en strand gingen de kinderen aan de slag. Wat het resultaat zou zijn, was steeds weer een verrassing. December stond in het teken van het maken van kerstkaarten.

Met de gemeentelijke schoolcommissie bestaat een nauw samenwerkingsverband. Hierin participeren ook het lokale onderwijs, Welzijnskwartier en verenigingen en stichtingen op cultureel gebied. Door deze samenwerking is het mogelijk een programma van kunst- en cultuuractiviteiten aan de leerlingen van de basisscholen aan te bieden. Alle activiteiten zijn bedoeld om de leerlingen kennis te laten maken met diverse vormen van kunst en cultuur. Binnen het museum zijn voor verschillende doelgroepen programma's ontwikkeld.

In de eerste vier maanden van dit jaar zijn dertien rondleidingen georganiseerd voor groepen uit de middenbouw van de Katwijkse basisscholen. Boeking hiervoor geschieden vanuit de scholen via de website Supersaas en werden door de gemeente gefinancierd. Deze rondleidingen, onder het motto 'een ontdekkingsreis in het museum', werden op de woensdagochtenden gegeven door een aantal vrijwilligers, meest ex-onderwijskrachten. De docenten van de deelnemende scholen konden ruimschoots van te voren deze ontdekkingsreis downloaden en de leerlingen voorbereiden op de rondleiding. Aan de hand van deze ontdekkingsreis liepen de vrijwilligers met de kinderen mee door het museum om ze bij eventuele vragen de helpende hand te bieden. Het was opvallend dat de kinderen zeer geïnteresseerd waren en dat velen hebben aangegeven graag nog eens, met hun klasgenootjes of hun ouders, terug te komen. Tevens loopt een pilot in samenwerking met de Oranjeschool. In juni 2015 is een kunstroute georganiseerd. In totaal hebben twaalf schoolklassen van groep 7 het museum bezocht. Zij kregen een rondleiding, bekeken het nettenboeten en luisterden naar een verhaal.

Voor de workshops en creatieve activiteiten is de educatieve ruimte beneden achter Botenhal in gebruik. Veelal blijkt deze te klein en te benauwd te zijn voor groepen groter dan twaalf tot vijftien kinderen. In dat geval wordt uitgeweken naar de filmzaal. Nadeel van een dergelijke verhuizing is het gesjouw met hulpmiddelen en materiaal. Begonnen is met de ontwikkeling van lesbrieven. Er zal nog worden bekeken hoe deze zijn in te zetten en eventueel vermelding op de website kunnen krijgen.

4. BESTUUR, MEDEWERKERS EN ONDERSTEUNENDE AKTIVITEITEN

4.1 De Raad van Toezicht

Het genootschap en de stichting kennen elk een Raad van Toezicht die evenals het bestuur een personele unie vormen. Voor deze structuur is om doelmatigheidsredenen gekozen. De samenstelling van de raad onderging geen wijziging.

Op 28 maart vergaderde de Raad samen met het Algemeen Bestuur. De algemene gang van zaken en de voorgenomen investeringen werden besproken. Aan de hand van gedetailleerde overzichten kon de Raad van Toezicht zich een oordeel vormen over de financiën van het museum. Desgevraagd gaf de penningmeester nadere toelichtingen.

Tijdens de gezamenlijke vergadering op 9 september werd het conceptbeleidsplan voor de jaren 2016 – 2020 besproken. Als specifiek aandachtspunt kwamen aspecten inzake continuïteit aan de orde.

4.2 Algemeen en dagelijks bestuur

Het bestuur bestaande uit een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB) telde het afgelopen jaar 11 leden. Het bestuur fungeert als zodanig bij de vereniging Genootschap 'Oud Katwijk' en bij de Stichting Katwijks Museum. Tijdens de op 5 juni 2015 gehouden Algemene ledenvergadering van het genootschap trad de heer K. de Zwart uit het bestuur. Vanaf 2007 heeft hij zich op verdienstelijke wijze ingezet voor het financieel beheer van het museum. Het museum is hem voor zijn inzet veel dank verschuldigd. Hij blijft betrokken bij de ICT. Hij is opgevolgd door de heer A. de Vreugd die in het dagelijks leven werkzaam was in de financiële dienstverlening. Mevrouw A. Kingmans-Claas en de heer L. Roosjen waren aftredend. Zij waren herkiesbaar en zijn als bestuurslid in functie gebleven.

De vergaderfrequentie van het AB beperkte zich tot vier bijeenkomsten per jaar, terwijl het DB ongeveer eens per twee à drie weken vergadert. De leden van het AB zijn over de besluitvorming van het DB geïnformeerd aan de hand van de besluitenlijsten. De belangrijkste binnen het AB besproken of tot besluitvorming leidende onderwerpen, zijn als volgt samen te vatten:

- Jaarrekeningen 2014 van Genootschap 'Oud Katwijk' en Stichting Katwijks Museum
- Begroting 2016 van Genootschap 'Oud Katwijk' en Stichting Katwijks Museum
- Bestuursverslag 2014 van het Katwijks Museum
- Periodiek overleg met de Raad van Toezicht
- Tariefbeleid
- Besluitvorming over diverse investeringsprojecten
- Huisvesting KW 88

Een belangrijk punt dat in de najaarsvergadering van het AB aan de orde kwam, was het beleidsplan voor de jaren 2016 – 2020. Was de vorige beleidsnota gericht op consolidatie en optimalisatie na de grote uitbreidingen, in het nieuwe beleidsplan staat de aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen centraal. Deze moeten in een duidelijke relatie staan tot de doelstelling van het museum. Voorts kreeg de continuïteitsproblematiek de aandacht. Na bespreking in het AB kreeg de nota vervolgens de goedkeuring van de Raad van Toezicht.

4.3 De leden

Gedurende het afgelopen jaar kon het genootschap weer een groot aantal nieuwe leden begroeten. Annie Verhoef en Jaap Schuitemaker hadden evenals in de voorafgaande jaren weer een belangrijk aandeel in de ledenwerving. Mede dank zij hun inzet bleef het aantal leden van het genootschap stabiel. Het bedroeg namelijk 1734 leden eind 2015 tegen 1739 eind 2014. De ledenwerving stemde tot tevredenheid omdat met de werving van nieuwe leden het verloop bijna geheel kon worden gecompenseerd.

Gedurende het afgelopen jaar moesten wij wegens overlijden afscheid nemen van:

- Jansje van der Plas – Van As
- Corrie van der Plas – Verdoes
- Henk van der Does
- Freek Wagter

Van de leden waren eind van het jaar 183 personen binnen het museum als vrijwillig(st)er actief, meestal in commissieverband maar soms ook individueel vanwege hun specifieke deskundigheden. Dit aantal blijft al enige jaren stabiel. Als nieuwe vrijwilligers werden begroet Leen Dernee, Yvonne van der Plas, Willem Schonenberg, Arie de Vreugd en René Warmenhoven. Van de vrijwilligers vierden Elly Nijgh – Van der Plas, Jeanette de la Parra en Arie Roelofs hun 12½ jarig jubileum en voor Jaap Ouwehand en Jaap Schuitemaker was het 25 jaar geleden dat zij als vrijwilliger begonnen.

4.4 De facilitaire groep

De facilitaire groep bestaat uit de in beginsel continu aanwezige vaste krachten en een aantal vrijwilligers. De vaste kern, bestaande uit Kees van der Plas, Kees Blonk en mevrouw Dana Paunowitz, zorgt voor een ordelijke dagelijkse gang van zaken en de huishoudelijke werkzaamheden. Een probleem is dat afgelopen jaar Dana langdurig ziek is geworden. Haar schoonmaaktaak is tot nu toe door de beide beheerders overgenomen, waardoor deze een hoge werkdruk ervaren. Aangezien bovendien Kees Blonk in de loop van 2016 de pensioengerechte leeftijd zal bereiken, moet in de dan ontstane vacature(s) worden voorzien. In hoeverre dat met ondersteuning door de Maregroep kan worden opgelost, is nog niet duidelijk. Veranderende wetgeving inzake de sociale werkplaatsen kunnen daarbij moeilijkheden opleveren. Bovendien is te verwachten dat de aan de inhuur verbonden kosten het huidige budget zullen overstijgen. De vrijwilligers hebben ieder hun eigen taak. Een aantal is betrokken bij de kantinefunctie. Een bijzondere taak wordt vervuld door Atie van der Plas die iedere maandag het koper van de tentoongestelde voorwerpen poetst. Naast de gebruikelijke werkzaamheden faciliteerde de groep met hulp van de suppoosten drie huwelijksvoltrekkingen en negen bruidsreportages. In en op de vuurtoren werden zeven bruidsreportages gemaakt, die door de vuurtorenwachters met genoeg werden begeleid.

4.5 De PR-commissie

Hoewel dat moeilijk is te onderbouwen, bestaat er een verband tussen het met dit jaar grote aantal bezoekers van meer dan 20.000 en de stijging met 15% van het aantal sessies op de website van het museum. Ongetwijfeld is hier sprake van een interactieve beïnvloeding. Interessante tentoonstellingen maken het publiek nieuwsgierig en raadplegen de website, van surfende gebruikers van internet wordt de aandacht op het museum gevestigd. Dat laatste illustreert dan ook het belang van de marketing. Het is daarom niet voor niets dat het bestuur meer aandacht aan de naamsbekendheid wil geven door het budget van de PR-commissie gedurende de komende jaren te verruimen.

Enkele cijfers. Het aantal unieke bezoekers bedroeg 24.466 tegen het jaar daarvoor 22.114. Unieke bezoekers zijn de werkelijk gebruikers van de website. Het aantal sessies is altijd hoger en bedroeg 33.421. Hiervan leidt ongeveer drie/kwart tot een raadpleging. Evenals in voorgaande jaren kwam 92% van de gebruikers uit Nederland en 2% uit Duitsland. Het aantal landen van waaruit de site werd bezocht, steeg van 89 in 2014 naar 105 in 2015. Het gemiddeld aantal bezochte pagina's was 4 en de duur van een sessie was 2 minuten.

Evenals vorig jaar was de samenwerking met de Stichting Motorschip Wilhelmina en het Nationaal SmalSpoormuseum succesvol. Tussen 7 juli en 25 augustus werd iedere dinsdag een boottocht met museumbezoek georganiseerd. De belangstelling voor deze attractie is groot. Om een tocht in verband met de brandstofkosten en de ruimte mogelijk te maken is het aantal gebruikers begrensd tot minimaal 6 en maximaal 18 deelnemers.

5. FINANCIËN, ORGANISATIE EN HUISVESTING

5.1 Financiële informatie

Het bestuursverslag was aanvankelijk gericht op de interne doelgroep en een groep specifieke belanghebbenden. Door aanscherping van de verslaggevingseisen bestaat sinds 1 januari 2014 de wettelijke verplichting om de jaarverslaggeving van het Katwijks Museum ook voor de buitenwereld toegankelijk te maken. Deze zwaardere eisen houden verband met de ANBI-status van genootschap en stichting. Vanwege deze status zijn de beide rechtspersonen verplicht hun bestuursverslag en jaarrekening via de eigen website te publiceren. Initiatiefnemer van deze verplichting was de Belastingdienst. Het niet voldoen aan deze verplichting leidt tot verlies van de ANBI-status waardoor giften aan het museum voor gevers hun aftrekbaarheid voor de inkomstenbelasting verliezen.

De ontwikkeling van de financiële positie vertoont de laatste jaren geleidelijk een minder florissant beeld. De belangrijkste oorzaak is de verlaging van het gemeentelijke subsidie van de laatste jaren en het achterwege blijven van de indexering. Daarnaast doen zich zoals gebruikelijk belangrijke fluctuaties in de aan het museumbezoek gerelateerde inkomsten voor. Op de invloed hiervan op genootschap en stichting gaan wij hierna in.

De vereniging Genootschap 'Oud Katwijk'

De jaarrekening 2015 van het genootschap sloot met een batig saldo van € 249 tegen een verlies van € 372 in het voorafgaande jaar. Dat het netto resultaat meestal rond het nulpunt ligt, is een gevolg van het beleid om slechts kunst aan te kopen voor zover de geldmiddelen toereikend zijn. De belangrijkste posten van de winst- en verliesrekening mede in relatie tot die van het voorafgaande jaar zijn als volgt samen te vatte (bedragen in duizenden euro's):

<u>Baten</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Contributies	xxx	23,-
Overige inkomsten en subsidie	xxx	<u>32,8</u> Inclusief 6,3 subsidie
	xxx	55,8
<u>Lasten</u>		
Organisatie- en specifieke kosten	xxx	28,1 Ledenblad € xxx
Kunstaankopen	xxx	<u>27,6</u>
	xxx	55,7

De subsidie mag overeenkomstig de door de gemeente gestelde subsidievoorwaarden uitsluitend besteed worden aan restauratie en aankoop van kunstwerken. De verantwoording van de contributie in de jaarrekening was altijd al gebaseerd op de ontvangsten in een kalenderjaar. Daarmee werd afgeweken van het lidmaatschapsjaar dat loopt van 1 juni tot met 31 mei van het daarop volgende jaar. Om aan deze onevenwichtigheid een eind te maken is besloten tot een stelselwijziging. Deze houdt in dat per 1 januari 2015 ten laste van het eigen vermogen de post vooruit ontvangen contributie is gevormd. Met deze wijze van verantwoording is de bestendige gedragslijn van de in de jaarrekening getoonde contributiebaten nauwelijks beïnvloed.

De intensieve ledenwerving van de laatste jaren leidt bij het genootschap tot een gestage groei van de baten uit contributie. Deze bate steeg van € 22.962 in 2014 naar € xx.xxx in 2015. De stijging van de opbrengst was een gevolg van de contributieverhoging per 1 juni 2015 van € 10,-- naar € 12,50 per jaar. De verhoging met 25% werd noodzakelijk geacht om het exploitatietekort op het Ledenblad te dekken. Om de uitstekende kwaliteit van het blad te handhaven was een aanpassing van de contributie een het kostenpatroon onvermijdelijk. Bovendien was een ruimer budget voor de aankoop van kunst gewenst. Dit budget was gekrompen door de verlaging van de gemeentelijke subsidie. Deze subsidie is volgens de door de gemeente gestelde voorwaarden namelijk uitsluitend bestemd voor de aankoop en restauratie van kunstwerken.

De Stichting Katwijks Museum

De stichting exploiteert het museum. Een beknopte analyse van de exploitatie is als volgt weer te geven (bedragen in duizenden euro's):

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Entreegelden		51,4
Overige inkomsten		60,4
Subsidie		<u>136,8</u>
Inkomsten		248,6
af: Kostprijs van de verkopen		<u>28,7</u>

Voor de exploitatie beschikbaar	219,9
Bestaande uit:	
Projecten en server	42,2
Tentoonstellingen	20,1
Overige exploitatiekosten	157,6

Incidentele meevallers bij de personeelskosten en het energiegebruik hebben de kostenstijging opgevangen. Aangezien het subsidie niet wordt geïndexeerd, zal de bestedingsruimte voor projecten en tentoonstellingen gaan dalen. Volgens voorlopige schattingen is alleen al voor investeringen in 2015 een bedrag van ongeveer € 60.000 nodig, waarvan € 35.000 betrekking heeft op de herinrichting van de zolder. Het is de vraag of de besteding van het gehele bedrag is te realiseren.

Rekening moet worden gehouden met de installatie van een nieuwe telefooncentrale. Voorts is vanwege de groei van de collectie uitbreiding van de depotruimte noodzakelijk.

5.2 Informatietechnologie

In de loop der jaren is een complex geheel aan computertoepassingen ontstaan. Om dit te beheersen bestaat een werkgroep van drie personen. Hun frequente overleg leidt bij zich voordoende problemen tot snelle oplossingen.

Een belangrijk project is een onderzoek naar de mogelijkheid om de collectie voor belangstellenden via internet toegankelijk te maken. Een eerste stap in dit proces is dat de volledige collectie aan kunstwerken, foto's en ansichtkaarten is gedigitaliseerd door deze in het TMS-systeem op te nemen. Voorwaarde voor toegankelijkheid van de bestanden in TMS is een zodanig systeem te ontwerpen dat voldoende waarborgen biedt om ongeautoriseerd gebruik van de bestanden te voorkomen. Het opzetten van toereikende maatregelen tegen ongeoorloofd gebruik is de grote uitdaging waarvoor de werkgroep zich ziet gesteld.

Een punt van aandacht is het toegankelijk maken van de gedigitaliseerd bestanden voor het publiek. Deze mogen niet ongelimiteerd via internet door derden worden geraadpleegd. Veel makers van foto's en kunstwerken moeten toestemming geven alvorens tot verspreiding te mogen overgaan. Eerst zeventig jaar na het overlijden van de maker is publicatie pas mogelijk. In beginsel kan overtreding van deze wettelijke eis tot een claim leiden.

5.3 Huisvesting en inrichting

In het vorige jaarverslag maakten wij melding van de plannen van het college van B&W van de gemeente Katwijk om de KW 88 'Zorg en Hoop' permanent in een overdekte ruimte te plaatsen. De jarenlange expositie in de buitenlucht bij de Vuurbaak, die door iedereen werd gewaardeerd, had helaas gevolgen voor de houdbaarheid van het al ruim 100 jaar oude scheepje. Voorspellingen van deskundigen voorspelden op termijn een droevig einde van het schip. Het bestuur van het Katwijks Museum/Genootschap 'Oud Katwijk' gaf in een overleg met de betrokken wethouder aan dat een goede oplossing zou zijn om het schip binnen de muren van het museum een permanente plaats te geven. Desgevraagd heeft de heer

Warmenhoven van Stol Architecten een aantal varianten uitgewerkt die het publiek de mogelijkheid boden in het gebouw of door een glazen wand van buitenaf het schip te bezichtigen. Helaas kwam het college van B&W na rijp beraad tot het besluit om het schip te restaureren en weer in de openlucht bij de Vuurbaak te plaatsen. De definitieve besluitvorming omtrent de keuze van de locatie was ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag nog niet afgerond.

In de loop van het jaar is een aanvang gemaakt met de herinrichting van de zolder. Inmiddels is een parketvloer gelegd waarbij nauwlettend is gezorgd dat patroon en uitstraling in overeenstemming zijn met de andere parketvloeren in het museum. Naar aanleiding van het onderzoek van de ANWB naar de toegankelijkheid van het museum, is besloten de trap naar de zolder te vernieuwen en van een traplift te voorzien. Aangezien de zolder deel uitmaakt van het monumentale pand, was goedkeuring van de erfgoedcommissie van de gemeente noodzakelijk. Deze heeft grote aarzelingen om de trap aan de eisen des tijds aan te passen. Met het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden, het Hoogheemraadschap Rijnland en het Provinciaal Archeologisch Depot is overleg gepleegd over de inrichting van de zolder. Dick Parlevliet onderzoekt welke objecten in aanmerking komen voor presentatie.

Na de eerdere herinrichting van de botenhal, konden de werkzaamheden aan deze hal in 2015 afgerond worden met de oplevering van een nieuwe botenvitrine waarin de moderne visserij wordt getoond. In deze vitrine is thans de KW 145 'Catharina' vissend opgesteld. Permanent is met een moderne LED beamer een visserijfilm te bekijken. Bovendien zijn ook de hektrawlers KW 122 'Arie Ouwehand', de KW 43 'Rijnmond II' en het visserij-opleidingsschip 'Koningin Juliana' tentoongesteld. Een aantal visserij-attributen en snuisterijen completeert het geheel.

Een oplossing is gevonden voor de parkeerproblematiek van de vrijwilligers op de maandagavond. Het museum is nu in het bezit van een twintigtal parkeerkaarten die tegen inlevering van een identiteitsbewijs bij de beheerder kunnen worden geleend.

5.4 Risicoanalyse

Een risicoanalyse heeft ten doel om na te gaan welke factoren relevant zijn voor de bewaking van de continuïteit van een organisatie. Reeds een aantal jaren is het een goed gebruik om de uitkomsten van een dergelijke analyse in het jaarverslag op te nemen. Ondernemingen van materieel belang zijn daartoe zelfs verplicht. Door een jaarlijkse publicatie van een dergelijke analyse blijft het bestuur alert op zich mogelijk ontwikkelende risico's.

Ook het Katwijkse Museum heeft te maken met risico's. In financieel opzicht is dat het achterwege blijven van de indexering van de gemeentelijke subsidie. Naarmate deze langer achterwege blijft, is de kans op een liquiditeitstekort groter. Het bestuur is zich bewust van de risico's van deze ontwikkeling. Met name nu de ingehuurde vaste krachten door de veranderde regelgeving tegen hogere beloningen moeten worden ingehuurd, zal een grote druk op de financiële middelen gaan ontstaan.

Een ander bedreiging kan worden de beperkte beschikbaarheid van vrijwilligers met specifieke deskundigheden. Het bestuur acht het daarom van groot belang door het aantrekken van 'achtervangers' de continuïteit zeker te stellen.

6. DE TOEKOMST

Dit jaarverslag behandelt het laatste jaar van de beleidsperiode 2011 – 2015. Gedurende dit tijdvak is een belangrijk deel van de beleidsvoornemens gerealiseerd. De Raad van Toezicht werd ingesteld. De huisvesting is met de herinrichting van de botenhal en de verbouwing ten behoeve van de expositiezaal Katwijk aan den Rijn verder geoptimaliseerd. Inmiddels is het beleidsplan voor de jaren 2016 – 2020 beschikbaar. De belangrijkste beleidsvoornemens zijn de herinrichting van de zolder waar de geschiedenis van Katwijk in beeld wordt gebracht en de voltooiing van de Rijnstraat en directe omgeving in Katwijk aan den Rijn. Voorts zal de elektronische informatieverwerking verder worden geoptimaliseerd. Op de korte termijn is de keuze van een definitieve locatie voor de bomschuit KW 88 een belangrijk aandachtspunt. Het bestuur heeft zich ten doel gesteld hiervoor huisvesting in het museum te realiseren. De realisatie hiervan zal de grote uitdaging gedurende de komende beleidsperiode zijn.

Sinds 2014 is sprake van een voorzichtige economische opleving. De bedrijvigheid nam toe en de overheid was in staat de bezuinigingen geleidelijk te gaan beperken. De samenleving wordt thans echter geconfronteerd met het omvangrijke vluchtelingenprobleem dat zijn oorsprong vindt in de instabiliteit in Noord-Afrika en het Midden Oosten. Wat dat voor het economisch klimaat zal gaan betekenen, is moeilijk te overzien. Wat dat in financiële zin voor de overheidsfinanciën en indirect voor het gemeentelijk subsidiebeleid gaat betekenen, is niet te overzien. Desondanks ziet het bestuur de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Op 1 januari 2016 was het vijftig jaar zijn geleden dat het genootschap werd opgericht. Sindsdien is er veel gerealiseerd. Een oudheidskamer heeft zich ontwikkeld tot een volwaardig museum dat bezoekers vanuit alle delen van het land trekt. De toch wel prominente plaats die het museum in de museumwereld is gaan innemen, is verkregen met de inzet van alle vrijwilligers en de beheerder met zijn medewerkers. Het bestuur dankt een ieder voor hun inzet en enthousiasme.

Katwijk, 27 maart 2015

Het bestuur:

Hans Schonenberg, voorzitter	Lid van het Dagelijks Bestuur
Ria de Best, eerste secretaris	Lid van het Dagelijks Bestuur
Arie de Vreugd, eerste penningmeester	Lid van het Dagelijks Bestuur
Jaap van Duijvenbode, tweede penningmeester	
Jaap van der Plas, tweede secretaris	
Jan van Beelen	
Agatha Haasnoot	
Annemarie Kingmans-Claas	
Leo Roosjen	
Wim van Rijn	

Als leden van de Raad van Toezicht fungeren

De heer mr. C. van der Plas, voorzitter

De heer J.A. Vlieland, secretaris

De heer G. Brouwer

De heer C. Baalbergen

De heer M. van der Gugten